

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudců JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **L. L.**, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, odbor sociální péče a zdravotnictví, se sídlem Mariánské nám. 2, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 7. 2004, č. j. X, v řízení o námitce podjatosti soudkyně Městského soudu v Praze JUDr. Miroslavy Hrehorové,

takto:

Soudkyně Městského soudu v Praze JUDr. Miroslava Hrehorová **není vyloučena** z projednávání a rozhodnutí věci vedené pod sp. zn. 1 Cad 115/2008 u Městského soudu v Praze.

Odůvodnění:

V řízení probíhajícím u Městského soudu v Praze o žalobě o přezkoumání zákonnosti rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy, odboru sociální péče a zdravotnictví, ze dne 14. 7. 2004, č. j. X, požádala žalobkyně (po zrušení předchozího zamítavého rozsudku Nejvyšším správním soudem) o ustanovení zástupce pro další řízení před městským soudem. Městský soud usnesením ze dne 24. 11. 2008, č. j. 1 Cad 115/2008 - 147, návrh na ustanovení zástupce zamítl. Následně žalobkyně podala proti tomuto usnesení kasační stížnost a současně vznesla námitku podjatosti vůči soudkyni Městského soudu v Praze JUDr. Miroslavě Hrehorové.

Námitku podjatosti zdůvodnila žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) tím, že uvedená soudkyně má zjevně nepřátelský vztah a postoj vůči osobě stěžovatelky i snahu jednat a rozhodovat v rozporu se smyslem a účelem zákonů ČR. Odkazuje na dřívější rozhodnutí NSS ČR i na obsah napadeného usnesení ze dne 24. 11. 2008, č. j. 1 Cad 115/2008 - 147, o zamítnutí návrhu na ustanovení zástupce, které jmenovaná soudkyně odůvodnila tím, že žalobkyně je zjevně schopná se hájit sama. Stěžovatelka vyjadřuje naprostý nesouhlas s tím, že by byla schopná čelit advokátovi protistrany. Stěžovatelka uzavírá s tím, že je z její strany důvodné podezření, že soudkyně Hrehorová není ochotna jednat v souladu s existujícími zákony a nebude respektovat zásady spravedlivého procesu.

Věc byla spolu s kasační stížností předložena Nejvyššímu správnímu soudu, který je podle § 8 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), věcně

příslušný o námitce podjatosti rozhodnout. Podle vyjádření jmenované soudkyně nejsou dány důvody její podjatosti, účastníky řízení osobně nezná, k věci nemá žádný vztah a na výsledku řízení nemá zájem.

Nejvyšší správní soud podjatost jmenované soudkyně rovněž neshledal.

Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávání věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Podle odst. 5 téhož ustanovení může účastník nebo osoba zúčastněná na řízení namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočníka nebo znalce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. Nutno především uvést, že v daném případě námitka podjatosti není příliš konkretizována. Stěžovatelka ji dovozuje pouze z domněnky nepřátelského postoje a nezákonného rozhodování (a dále také z postupu soudkyně ve věci, který se stěžovatelce jeví nesprávným - k tomu viz níže). Vzhledem k okolnosti, že zákon požaduje, aby námitka podjatosti byla opřena o konkrétní důvody, a aby žalobce současně uvedl konkrétní skutečnosti, ze kterých podjatost dovozuje, musí Nejvyšší správní soud konstatovat, že z obecných dohadů, úvah a předpokladů, které uvádí stěžovatelka, nelze dost dobře nahlížet reálné důvody podjatosti výše jmenované soudkyně tak, jak je má na mysli zákon. Z námitky samotné je zřejmé, že žádný z relevantních důvodů podjatosti podle § 8 odst. 1 s. ř. s. stěžovatelka spolu s konkretizovanými skutečnostmi, ze kterých by je dovozovala, ani neuvádí (viz níže). Dále je nutno uvést následující: Námitku podjatosti dovozuje stěžovatelka ze skutečnosti, že jmenovaná soudkyně má dle jejího názoru snahu rozhodovat v rozporu se smyslem a účelem zákonů, přičemž odkazuje zejména na nesprávnost zamítnutí návrhu na ustanovení zástupce (s tím, že stěžovatelka uvádí, že - oproti tvrzení v odůvodnění jmenované soudkyně - není sama schopna se hájit a čelit tak protistraně, tj. subjektu zastoupenému osobou s právním vzděláním). Okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávání věci, však podle výslovného znění zákona - § 8 odst. 1 věta poslední s. ř. s. - nemohou být důvodem pro vyloučení soudce. Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Poměr k věci vyplývá především z přímého právního zájmu soudce na projednávání věci; tak je tomu v případě, kdyby byl sám účastníkem řízení, nebo v případě, že by mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen na svých právech (např. kdyby jinak mohl být vedlejším účastníkem). Vyloučen je také soudce, který získal o věci poznatky jiným způsobem než z dokazování při řízení (např. jako svědek vnímal skutečnosti, které jsou předmětem dokazování). Soudcův poměr k účastníkům nebo k jejich zástupcům může být také založen především příbuzenským nebo jemu obdobným osobním vztahem, např. vztahem přátelským či naopak zjevně nepřátelským. Zákon přitom přímo vylučuje,

aby důvodem pochybnosti o soudcově nepodjatosti mohly být okolnosti, které spočívají buď v jeho postupu v řízení v projednávané věci, nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. V postupu soudce při projednávání konkrétní věci se totiž projevuje samotný výkon soudnictví a tyto okolnosti samy o sobě nemohou být důvodem k pochybnosti o nepodjatosti soudce. V daném případě stěžovatelka uvádí celou řadu skutečností, které souvisejí přímo s postupem jmenované soudkyně ve věci, a ze kterých vyplývá nespokojenost stěžovatelky s tímto postupem; žádná z nich však nesvědčí o přímém poměru jmenované soudkyně k věci, nebo k účastnici - žalobkyni (stěžovatelce). Ani soudkyně si takového poměru není vědoma, jak vyplývá z jejího vyjádření k námitce podjatosti. V posuzované věci je třeba uvést, že rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 odst. 1 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezáužatě a spravedlivě. Stěžovatelkou tvrzené důvody, jak bylo výše uvedeno, nejsou tohoto charakteru a důvod pochybovat o nepodjatosti jmenované soudkyně nelze dovodit ani z vyjádření této soudkyně, ve kterém potvrzuje, že k věci, ani k účastníkům a jejich zástupcům nemá žádný osobní vztah. O případné podjatosti uvedené soudkyně pak nesvědčí ani jiná skutečnost obsažená ve spise. Pro úsudek o podjatosti soudce a nemožnosti rozhodnout v důsledku toho nestranně a nezávisle není dostačující toliko obecné či subjektivní přesvědčení stěžovatelky. Protože tedy Nejvyšší správní soud neshledal, že by jmenovaná soudkyně byla z projednávání a rozhodování věci vyloučena, vyslovil tento závěr výrokem svého usnesení (§ 8 odst. 5 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. února 2009

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu